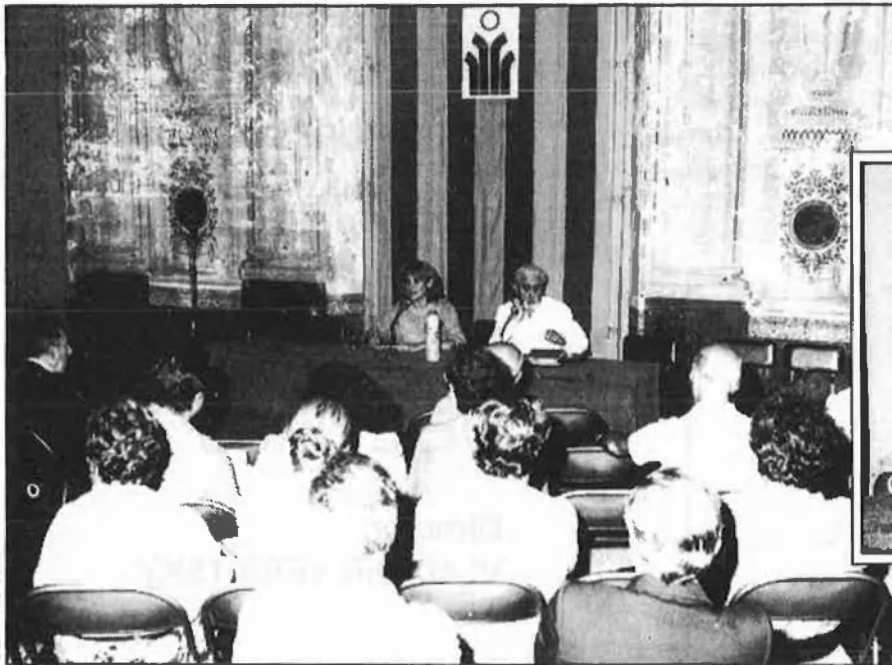

UN MEMORIALISTA VALENCIÀ

Gonçal Castelló o el rigor

Dos actes celebrats darrerament com a homenatge a l'escriptor valencià tornen a actualitzar un treball literari destacable i una faceta cívica ben important.

PEP CONTIES

Isabel-Clara Simó

Gonçal Castelló ha rebut, en els darrers mesos, dues mostres de reconeixement i de simpatia. Fa poc, l'entitat «Catalunya 2084»— i el nom no fa la cosa, ja que és formada per gent dels Països Catalans— l'elegí, conjuntament amb Tísner —Avel·lí Artís-Gener— com a la persona que més ha fet pels Països Catalans. També, l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana li ha dedicat una sessió corresponent en el cicle «L'escriptor i la seva obra», en què, a més d'homenatjar l'escriptor/a triat, se'n fa un repàs públic de l'obra literària i l'autor mateix llegeix fragments de la seva producció.

L'acte tingué lloc a la seu d'Òmnium Cultural, divendres dia 20 de setembre. El públic, no exclusivament lletraferit, escoltà la lectura amb un profund interès. Castelló ens llegí un fragment de *La clau d'un temps* —Premi Jaume Roig—, la introducció d'un llibre encara inèdit,

Dins la tempesta, i el capítol final de *Sumaríssim d'urgència*.

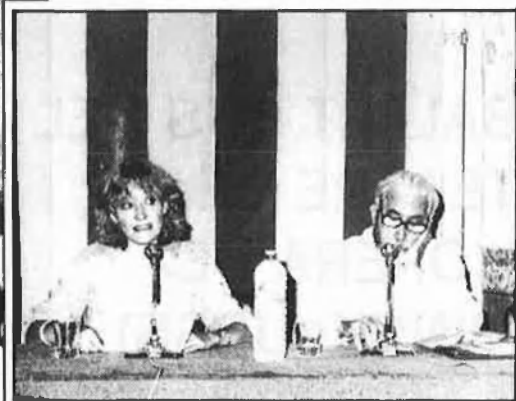
Les tres obres esmentades, encara que no escrites cronològicament, constitueixen una trilogia que, al marge de l'indubtable valor literari, aporta a la bibliografia catalana un record de la història recent, especialment valenciana, que ens és de gran importància divulgar. En efecte, *La clau d'un temps* és una crònica-novel·la al voltant de la Segona República; *Dins la tempesta* tracta la guerra, i, *Sumaríssim d'urgència*, la colpidora postguerra. Els tres períodes són tractats com a records personals, però sempre sobre el rerefons social corresponent, ja que Gonçal Castelló va ser-ne un testimoni d'excepció.

Som, doncs, davant d'un memorialista, molt rigorós, però alhora davant d'un gran novel·lista, que sap recrear la realitat i dosificar-hi sàviament la creació literària.

Però en l'acte que esmentem també es féu referència a d'altres aspectes

de Castelló: la seva tasca d'advocat, perquè defensà desinteressadament dotzenes i dotzenes de casos durant el franquisme; la tasca de periodista —recordem els *Quaderns de Gorg*, i la seva continuada col·laboració a *Canigó*, a més dels seus articles a *Tele-estel*, *Ciudad* i *Mundo diario*, d'on surten dos llibres: *Viure a Madrid* (1973) i *Dia a dia des dels Països Catalans*—; s'hi esmentà també la seva inequívoca actitud política —sempre dins l'independentisme—, i finalment, el seu tarannà humà: l'hedonisme, la sornegueria, la ironia, la vitalitat, la bonhomia...

Parlem, doncs, d'un personatge que no ha «grimpat», que no ha «escalat», que no ha entrat en les

Homenatge a Gonçal Castelló en la seu d'Òmnium Cultural.

esferes d'influència, i, per tant, que ha estat negligit a l'hora d'ensenyar els atractius d'aquest país nostre. I és clar, això és insòlit. Un senyor amb influències, de bona nissaga, que ha viscut força anys a Madrid, enmig de tota aquella esquerra que ara mana, i que no té cotxe oficial, ni escons ni res de res, ha de cridar la nostra atenció. Els qui el coneixem sabem que és un cas d'honestat.

No hi ha dubte que tot plegat desperta simpatia. Vam veure ulls plorosos a l'acte que esmentem, i potser dels qui no l'havien llegit encara —que per a això és aquest cicle, per divulgar autors, perquè siguin més llegits, per acostar-los a un públic més ampli que l'estrictament llegidor—. Hi vam veure afecte.

Massa que ho sé, que, d'homenatges, n'anem massa plens. Però, ¿què hi voleu? No puc fer-hi més: que entre els qui no ens hem repartit el pastís ens aplaudim de tant en tant, a mi, m'escalfa el cor. I ara, iguallet que fa Castelló, a continuar treballant. □